

ju koolikäija laps, aga Kristohw Pühler oli juba täiealine inimene. Mu wanemate maja oli westi, mis mu kadund isa oli ise ehitanud, ja kui muidu küll sagedaste westite kohta wanarahwa sõna tõeks läheb, et westi kohal on kõige parem asi, et koti suu ei mõista kõneleda, siis se sõna ei naljaltki puutund mu isasse. Wa' kallis ütles ika: „Üks petmise wiisil saadud kopikas paneb kümme teist nahka!“ andis igapähele, mis kohus, ja oli igapidi üks truut ja auu-
wäärt inimene. Ajad olid raske, raha-teenistus kasin, 600 rubla oli mu isa Kristohwi Pühleri käest laenand westi ehitamise tarwis, ja suured intressid, mis iga aasta pidid maksetud saama ei annud palju tagawaraks korjata, aga aega mööda asjad käiwad. Kui mina esimest korda lauale käisin kandis mu isja 600 rubla Kristohwi käte ja maksis wiimse kopikani wõla puhas ära. Kristohw Pühler tunnistas kirjaga, et raha oli käte saand, ja andis seda kirja ijale, aga wõlafirja ei annud mite, seda ütles tema kogemata käest kadunud olema.

1621 aastal tuli meile püsti häda ja ahastuse aeg käte. Wöörad sõamehhed tükkisid sel korral meie külasse, tegiwad seal nüüguust koerust ja ülekohut, et kõik ei wõi äraõelda, sest sõaajal, ütlemad wanarahwas teeb furad põrgu laiemaks. Meie olime wast koolis, kui waenlased teist poolt küla hakkasiwad tulema; kui meie nende mõllamist ja püssipautumist kuulsime, joosime kõik uksest wälja õue. Sa kallikene, mis hirmus lugu oli seal! Waesed külainimesed joosiwad kisendades ja nuttes mööda uulitsot nagu kanapojad kulli eest, furjategijad waenlased ajasiwad neid taga, tapsiwad ja rööwisiid, mis aga ete juhtus. Mõned ajasiwad weiksed lautadest wälja, teised löid kiriku ukseid kätte ja wiisiid kõik hõbe ja kuld riistad ära, mis aga sees leidsid olemast, ja kui mina meie maja ligidale jõudsin, pani just üks neist mõrtsukatest meie aita põlema. Pea oli tuluke wäljas, ei aitand sinna enam kustutamine midagi, õhtu olid maja ja kõik mis maja sees oli, ja ait kõige wiljaga paljaks tuha hunnikuks saand,